

Pankkitiliohje

Yleistä pankkitileistä

Tämä ohje on pankkitilejä koskeva yleisohje, jota kaupunginkanslian, liikelaitosten, tarkastusviraston ja toimialojen (jäljempänä organisaatio) tulee toiminnassaan noudattaa. Tytäryhteisöt noudattavat ohjetta soveltuvin osin.

Helsingin kaupungin hallintosäännön mukaan rahoitusjohtaja päättää tilien avaamisesta ja lopettamisesta kaupungin nimiin. Lisäksi rahoitusjohtaja päättää muiden kuin kaupungin kokonaan omistamien tai muutoin kokonaan määräysvallassa olevien tytä- ja konserniyhteisöjen liittymisestä konsernitilijärjestelmään sekä konsernitilijärjestelmän sisäisistä limiiteistä.

Organisaation johtaja päättää organisaation käytössä mahdollisesti olevien pankkitilien käyttöoikeudesta ja käytön valvonnan järjestämisestä.

Pankkitilien käyttötarve vaihtelee organisaatioiden välillä. Mikäli organisaation vastuulla on kaupungin nimiin avattuja pankkitilejä, organisaation johtajan tulee huolehtia siitä, että organisaatiossa otetaan huomioon nämä ohjeet. Pankkitilejä koskevat menettelytavat tulee suunnitella riittävän yksityiskohtaisesti ja laatia tarvittaessa oman toiminnan lähtökohdista asiaa koskeva täydentävä ohjeistus yhteistyössä taloushallintopalveluliikelaitoksen kanssa.

Pankkitilien avaaminen ja lopettaminen

Kaupungin pankkitilien määrä tulee pitää mahdollisimman suppeana. Uusia pankkitilejä tulee avata vain, mikäli tilin avaamiselle on erityinen toiminnallinen peruste. Organisaation tulee vuosittain arvioida vastuullaan olevien pankkitilien tarve ja selvittää vaihtoehtoisia tapoja mahdollisten vähäisellä käytöllä olevien pankkitilien kautta hoidettavan maksuliikenteen järjestämiseksi.

Uusien tilien avaamisesta tulee tehdä esitys rahoitusjohtajalle. Uudet tilit avataan lähtökohtaisesti kulloiseenkin kaupungin päämaksuliikepankkiin pl. kaupunkiympäristötoimialan asuntotuotannon hankekohtaiset tilit, joiden kohdalla tili on tarkoituksenmukaista avata hanketta lainoittavaan pankkiin. Tilinavauspyynnöstä tulee ilmetä perustelut sille, miksi tilin avaaminen on välttämätöntä ja miksei käyttötarkoitukseen voida hyödyntää kaupungin jo olemassa olevaa tiliä.

Pankkitilin avaamista koskevassa päätöksessä yksilöidään:

1. Tilipankki
2. Tililaji (esim. maksuliiketili, käyttö/sulkutili)
3. Pankkitilin numero
4. Tilin laatu (tulojen keräilytili, meno- ja tulotili)
5. Tilin nimi (esim.: Helsinki/Kanslia/antolainat)
6. Kuvaus tilin käyttötarkoituksesta/tilin kautta hoidettavasta rahaliikenteestä
7. Päivän päätössaldon mahd. automaattisiirto kaupungin päätilille

Mikäli jokin organisaation vastuulla oleva kaupungin pankkitili osoittautuu toimintojen kannalta tarpeettomaksi, tilin lopettamiseen liittyvistä käytännön järjestelyistä tulee sopia talous- ja suunnitteluosaston rahoitusyksikön kanssa. Tilin lopettamisesta päättää rahoitusjohtaja. Organisaatio laatii asiasta esityksen, josta tulee ilmetä tilin suunniteltu lopettamispäivä, sekä se, mille toiselle samassa pankissa olevalle kaupungin pankkitilille tilin lopetushetken mahdollinen saldo

siirretään, ja tarvittaessa myös tilille sen lopetuksen jälkeen tulevien suoritusten ohjaus pankin järjestelmässä jollekin toiselle kaupungin samassa pankissa olevalle pankkitilille.

Pankkitilin käyttöoikeudet

Kaupungin pankkitileistä merkittävä osa on eri tulojen keräilyä varten avattu tilejä. Tileihin on liitetty automaattinen saldonsiirto kaupungin päämaksuliiketilille. Ao. tileille ei ole määritetty varsinaisia tilinkäyttäjiä. Siltä osin, kun yksittäisiin pankkitileihin on kuitenkin toiminnan kannalta välttämätöntä määrittää käyttövaltuuksia pankille tehtäviä toimeksiantoja varten, ao. organisaatio valmistelee asiasta toimivaltaisen tahon päätöksen.

Kaupungin lähtevä maksuliikenne hoidetaan olennaisin osin sähköisten järjestelmien ja niihin liittyvien valtuuksien puitteissa (mm. P2P ja M2). Ao. järjestelmiin pohjautuvissa maksuprosesseissa on huomioitu vaarallisten työhdistelmien estämiseen liittyvät näkökulmat.

Pankkitilien pankkeihin määritetyt suorat tilinkäyttöoikeudet tulee aina olla ajan tasalla. Tilin käyttöoikeudet tulee määrittää siten, että tilillä on kaksi yhtäaikaista käyttäjää. Mikäli jo käytössä olevan pankkitilin käyttäjiä on tarve vaihtaa, organisaation tulee viipymättä tehdä päätös ko. muutoksista tilinkäyttöoikeuksissa (valtuuksien poisto ja lisääminen), ja toimittaa päätös ao. pankille tiedoksi. Muuttuneet käyttäjätiedot tulee lisäksi viipymättä ilmoittaa talous- ja suunnitteluosaston rahoitusyksikölle.

Haettaessa sähköisiä käyttöoikeuksia taloushallintopalveluliikelaitoksen ylläpitämään maksuliikeohjelmaan (Banking), tulee haettavien käyttöoikeuksien laajuus yksilöidä tarkasti. Maksatukseen liittyviä oikeuksia myönnetään lähtökohtaisesti vain kaupunginkanslian ja taloushallintopalveluliikelaitoksen vastuulla oleviin tileihin, ao. organisaatioiden henkilöstölle.

Tileillä säilytettävät varat

Tulojen keräämiseen käytettäviin pankkitileihin kytetään pääsääntöisesti päivän päätössaldon automaattinen saldonsiirto ao. rahalaitoksessa olevalle kaupungin päämaksuliiketilille, mikäli tilien saldo ei muutoin ole kaupungin keskuskassan käytössä esimerkiksi konsernitilijärjestelmän kautta.

Tileillä, joihin ei ole kytketty automaattista saldonsiirtoa kaupungin päätileille, tulee säilyttää varoja enintään sellainen määrä, jonka toiminta kulloinkin edellyttää.

Pankkitilietietojen ylläpito

Kukin organisaatio pitää yllä tietoa vastuullaan olevista pankkitileistä sekä ao. tilien mahdollisista käyttöoikeuksista. Taloushallintopalvelu pitää yllä tietoa niistä pankkitileistä, joiden kirjanpidon se hoitaa. Kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosasto pitää lisäksi yllä tietoa kaupungin kaikista pankkitileistä, mukaan lukien konsernitilin käyttöoikeustilit, sekä lisäksi kaupungin päättämistä tilinkäyttäjistä. Organisaatiot, joiden tehtäviin kuuluu taseen ulkopuolisten varojen hoito ja rahaliikenne (esim. sosiaali- ja terveystoimialan asiakas- ja potilasvarat), ylläpitävät lisäksi tietoa ao. käytössä olevista pankkitileistä.

Organisaatiolla tulee olla jatkuvasti ajantasainen tieto vastuullaan olevista pankkitileistä ja mahdollisista käyttöoikeuksista, mikä voidaan järjestää

esimerkiksi arkistoimalla organisaation pankkitilejä ja niiden käyttöoikeuksia koskevat ajantasaiset päätökset keskitetyksi organisaation hallinnossa. Organisaatiossa tulee olla nimetty vastuhenkilö, joka huolehtii pankkitilitiedon ylläpitämisestä ja pankkitilejä koskevien päätösten ajantasaisuudesta.

Pankkitilien kirjanpitokäsittely

Jokaista kaupungin pankkitiliä vasten tulee olla kirjanpidossa oma tasetili pl. kaupunkiympäristötoimialan asuntotuotannon hankekohtaiset sulkutilit, joita ei myöskään käsitellä taloushallintopalveluliikelaitoksen ylläpitämässä maksuliikejärjestelmässä. Organisaation, jonka vastuulla pankkitili on, tulee huolehtia ao. pankkitiliä vastaavan tasetilin täsmäämisestä pankin tiliotteen kanssa toiminnan laajuuden edellyttämällä tavalla, vähintään kuukausittain.

Konsernitilin käyttöoikeustilien (tytäryhteisöjen ja –säätiöiden tilit) täsmätään kaupungin kirjanpidossa vain tilinpäätösten yhteydessä. Täsmäminen dokumentoidaan kuten muukin kirjanpitoaineisto.

Lisätiedot

Kanslia: kanslia.keskuskassa@hel.fi
Talpa: talpa.maksuliikenne@hel.fi